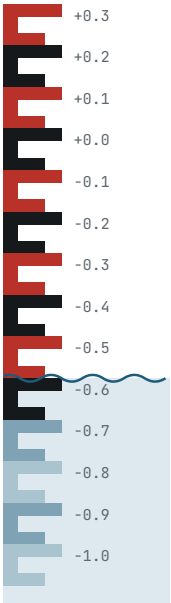
WARIES MISDAADREEKS · Nº 014

Hoog Water

in De Fryske Marren

De zaak van de gemaalmachinist

STRAFZAAK · U BENT DE RECHTER

Parketnummer 19/604217-25

Rechtbank Merenland · meervoudige strafkamer

Uitgeverij Waries

Aan de voorzitter

Joure, maandag 14 september 2026

Edelachtbare,

Morgen om half tien behandelt de meervoudige strafkamer onder uw voorzitterschap de zaak tegen **Wiebe Kingma**, 64 jaar, machinist van het kleine gemaal De Reiger aan het Tjeukemeer bij Follega. Uw beide bijzitters, mr. A. Terpstra en mr. G. Hiemstra, hebben het dossier ook ontvangen.

De officier van justitie verwijt de verdachte dat hij projectontwikkelaar Harmen Wybenga uit Sloten heeft afgedreigd. Wybenga ontving in december 2025 twee anonieme brieven met nachtfoto's van een ontmoeting aan de dijk bij het gemaal. Hij moest twintigduizend euro betalen, anders zouden de foto's naar het bestuur van de stichting, de krant en zijn bank gaan. De politie liet een envelop in de peilkast bij het gemaal leggen. De volgende ochtend om 07:36 uur stond de verdachte met die envelop in zijn hand. Daarnaast wordt hem smaadschrift verweten: een anoniem briefje aan een journaliste.

De verdachte ontkent de afdreiging. Volgens hem is hij niet de dader maar het lijdend voorwerp: iemand anders zou zijn foto's hebben gebruikt en hem de envelop in handen hebben gespeeld. Het is aan u en uw bijzitters om dat te wegen.

ZO GAAT U TE WERK

1. Het procesdossier (stukken 1 tot en met 24): de dagvaarding, de wetteksten, kaarten, processen-verbaal, verhoren, brieven, een logboek, een rapport en andere stukken. Neem de tijd; details tellen.

2. De zitting (stuk 25): het proces-verbaal van de terechtzitting van 15 september 2026, met de verklaringen van de verdachte en vier getuigen. Op de zitting komen dingen boven die niet in het politiedossier staan.

3. Requisitoir en pleitnota (stukken 26 en 27): de officier en de advocaat geven elk hun lezing. Beiden hebben gelijk op punten, en beiden zien iets over het hoofd.

4. De raadkamer: werkbladen volgens het wettelijke beslismodel, een antwoordformulier met zes vragen, hints in drie niveaus (op hun kop gedrukt) en, verzegeld, het vonnis met de volledige motivering.

Speelduur. Reken op twee tot vier uur. U kunt de zaak alleen behandelen of met twee anderen als volledige kamer: lees dan ieder het dossier en beraadslaag pas in de raadkamer.

Wat de wet van u vraagt. U mag een feit alleen bewezen verklaren als u daarvan uit de inhoud van wettige bewijsmiddelen *overtuigd* bent (artikel 338 Wetboek van Strafvordering). Eén getuige is nooit genoeg. Een verklaring kan waar, half waar of gelogen zijn; ook een leugen kan iets bewijzen, maar dan wel iets anders dan de liegende bedoelt. En onthoud de volgorde: eerst de vraag óf het feit bewezen is, dan pas of het strafbaar is, en pas daarna of er straf moet volgen.

Het dossier is in de gebruikelijke staat: wat de politie in december 2025 niet wist, staat er ook niet in. Wat op de zitting is gezegd, staat alleen in het proces-verbaal van de zitting.

Met de meeste hoogachting,

E. de Haan

E. de Haan, griffier

Inhoud

Aan de voorzitter ... 3

HET PROCESDOSSIER

01 Dagvaarding ... 7
02 Wetteksten ... 9
03 Overzichtskaart en situatieschets ... 11
04 Aangifte en klacht ... 13
05 Brief 1 met foto 1 tot en met 3 ... 15
06 Bevindingen: signaal en brief 2 ... 18
07 Brief 2 met foto 4 ... 20
08 Knipsel De Marrenkoerier ... 21
09 Observatie en aanhouding ... 22
10 Doorzoeking en inbeslagneming ... 24
11 Verhoor verdachte (1) ... 25
12 Verhoor verdachte (2) ... 27
13 Notitieschrift verdachte (kopie) ... 29
14 Logboek gemaal De Reiger (uittreksel) ... 31
15 E-mail nieuw slot peilkast ... 33
16 Verhoor getuige R. Kingma ... 34
17 Verhoor getuige L. Brouwer ... 36
18 Verhoor getuige Y. Dijkstra ... 38
19 Verhoor getuige F. Zijlstra ... 40
20 Verhoor getuige S. Overdijk ... 42
21 Digitaal en technisch onderzoek ... 44
22 Bevindingen: R. Kingma ... 47
23 Offerte Motorenrevisie Tadema ... 48
24 Voorlichtingsrapport en uittreksel ... 49

DE ZITTING

25 Proces-verbaal ter terechtzitting ... 51
26 Requisitoir officier van justitie ... 59
27 Pleitnota verdediging ... 61

DE RAADKAMER

Raadkamer: werkwijze en beslismodel ... 65
Aantekeningen van de bijzitters ... 66
Werkblad: tijdlijnen ... 68
Werkblad: wie wist wat ... 69
Antwoordformulier ... 70
Hints in drie niveaus ... 72
Verzegeld: het vonnis ... 75
Vonnis van de meervoudige strafkamer ... 76
Naschrift ... 81
Nawoord ... 82

01
STUK

RECHTBANK MERENLAND · PARKET

Dagvaarding

Meervoudige strafkamer · zitting dinsdag 15 september 2026, 09:30 uur

De officier van justitie in het arrondissement Merenland, parket Zuidwest, dagvaardt hierbij:

NAAM	KINGMA, Wiebe
GEBOREN	3 maart 1962 te Lemmer
ADRES	[adres], Lemmer, gemeente De Fryske Marren
RAADSMAN	mr. B. Venema, advocaat te Joure

om als verdachte te verschijnen ter terechtzitting van de meervoudige strafkamer van de Rechtbank Merenland, zittingsplaats Joure, op **dinsdag 15 september 2026 om 09:30 uur**, teneinde terecht te staan ter zake dat:

FEIT 1

hij in of omstreeks de periode van 1 december 2025 tot en met 15 december 2025 te Sloten en/of Follega, in de gemeente De Fryske Marren, en/of elders in Nederland, met het oogmerk om zich of een ander wederrechtelijk te bevoordelen, door bedreiging met smaad, smaadschrift of openbaring van een geheim, **H. Wybenga** heeft gedwongen tot de afgifte van een envelop met (naar verdachte meende) een geldbedrag van € 20.000, in elk geval enig goed, geheel of ten dele toebehorende aan die Wybenga,

immers heeft verdachte (telkens) aan die Wybenga twee brieven met foto's doen toekomen, waarin werd gedreigd die foto's aan het bestuur van Stichting Gemaal De Reiger, aan het weekblad De Marrenkoerier en aan de bank van die Wybenga te zenden indien die Wybenga niet € 20.000 zou betalen, ten gevolge waarvan die Wybenga op 14 december 2025 een envelop in de peilkast bij gemaal De Reiger heeft gelegd, welke envelop verdachte op 15 december 2025 uit die peilkast heeft weggenomen;

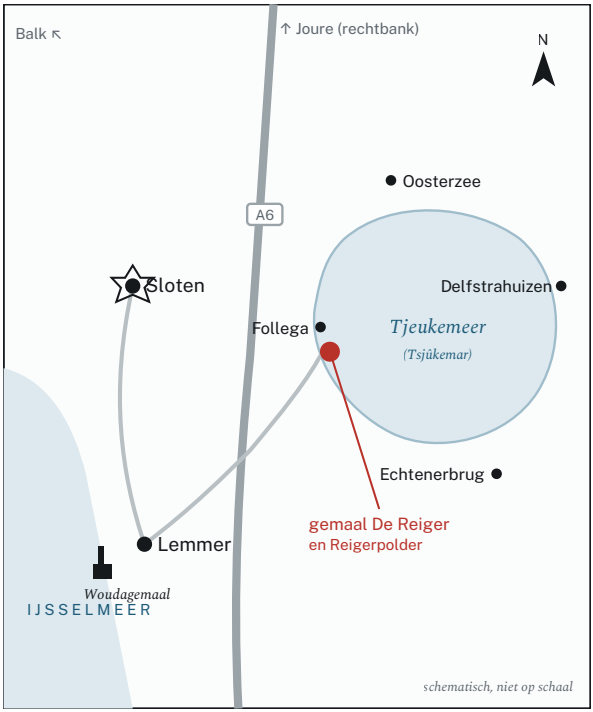
subsidiair, voor zover het vorenstaande niet tot een veroordeling mocht leiden:

03
STUK

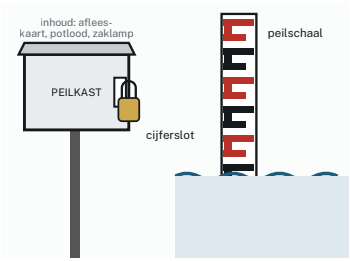
BIJLAGE BIJ HET PROCES-VERBAAL VAN OBSERVATIE

Overzichtskaart en situatieschets

Opgemaakt door de districtsrecherche · niet op schaal

Afb. 1 · Ligging van gemaal De Reiger aan de westoever van het Tjeukemeer, ten zuiden van Follega. Afstanden over de weg (ongeveer): Lemmer – gemaal 7 km (10 min.), Sloten – gemaal 13 km (17 min.), Lemmer – Sloten 9 km.

Afb. 3 · Peilkast. Stalen kastje op een paal, ca. 4 meter ten zuiden van de uitstroom, naast de peilschaal. Inhoud bij schouw: afleeskaart, potlood, zaklamp. Afgesloten met een cijferslot (vier cijfers). De kast wordt volgens de stichting dagelijks geopend door de dienstdoende machinist voor de ochtendaflezing.

Gemaal De Reiger (1926) bemaalt de Reigerpolder, 31 hectare weidevogelgrasland in eigendom van Stichting Gemaal De Reiger. Het gemaal slaat uit op het Tjeukemeer.

04
STUK

PROCES-VERBAAL

Aangifte en klacht

Woensdag 3 december 2025 · aangever H. Wybenga

POLITIE-EENHEID MERENLAND
Districtsrecherche Zuidwest · bureau Lemmer

PL-MRL 2025-1148
PV nr. 2025-1148-01

AANGEVER	WYBENGA, Harmen, geb. 14-06-1971, directeur Wybenga Waterfront B.V., Sloten
FEIT	afdreiging (art. 318 Sr); smaad(schrift) (art. 261 Sr)
PLAATS DELICT	Sloten (ontvangst brief) / Follega (dijk gemaal De Reiger)
OPGENOMEN DOOR	M. Bosma, brigadier van politie

Op woensdag 3 december 2025 om 10:00 uur verscheen voor mij, verbalisant, aan het politiebureau te Lemmer de hierboven genoemde aangever. Hij verklaarde het volgende:

Ik ben directeur en enig aandeelhouder van Wybenga Waterfront B.V., gevestigd aan de gracht in Sloten. Wij ontwikkelen recreatiewoningen aan het water. Sinds het voorjaar praat ik met het bestuur van Stichting Gemaal De Reiger over de aankoop van de Reigerpolder bij Follega. Wij willen daar vierentwintig vakantievilla's en een klein haventje bouwen. De stichting zit krap bij kas en het onderhoud van gemaal en polder kost veel geld. Wij hebben een serieus bod gedaan. Het bestuur zou op vrijdag 12 december over ons bod stemmen. Ik weet dat niet iedereen in Follega en omgeving blij is met ons plan.

Op vrijdag 21 november 2025 heb ik 's avonds laat met mevrouw Ytsje Dijkstra afgesproken, de penningmeester van de stichting. Zij wilde de concept-koopovereenkomst en de tekeningen inzien voordat die naar het voltallige bestuur gingen. Overdag kon zij niet, zij heeft een eigen administratiekantoor. Ik kwam terug van een diner in Echtenerbrug. We hebben afgesproken op het parkeerplaatsje bij het haventje, ten noorden van het gemaal, waar de dijkweg doodloopt. Daar is het 's avonds rustig. Ik heb daar gekeerd, zodat ik zo weer weg kon. Ik was er ongeveer om kwart over elf. Zij kwam iets later met haar eigen auto en stapte bij mij in, aan de passagierskant. Ik heb haar het concept en de tekeningen gegeven, in een bruine envelop. We hebben ongeveer een halfuur gepraat. Daarna is zij weer in haar eigen auto gestapt en zijn we allebei weggereden. Er is daar niets gebeurd wat niet mag.

Op donderdag 27 november, om ongeveer half drie 's middags, werd ik gebeld door Femke Zijlstra, verslaggever van De Marrenkoerier. Zij vertelde dat de redactie een anoniem briefje had ontvangen met een foto van mijn auto aan de dijk, en de vraag wat er in de envelop zat die ik aan een bestuurslid zou hebben

05
STUK

BIJLAGE 1 BIJ HET PROCES-VERBAAL VAN AANGIFTE

Brief 1 met foto 1 tot en met 3

Ontvangen dinsdag 2 december 2025 · kantoor Wybenga Waterfront, Sloten

Bijlage 1.1 · De brief. Eén vel A4, 80 grams, laserprint, lettertype vergelijkbaar met Arial. Geen handtekening. Envelop: wit, zelfklevend, adres geprint op een etiket: 'H. Wybenga – persoonlijk – Wybenga Waterfront B.V., Sloten'. Postzegel zelfklevend; datum op stempel 01-12-2025.

Harmen Wybenga,

Vrijdag 21 november. 23.24 uur. Het parkeerplaatsje bij het haventje bij Follega. Boezempeil -0,33.

Jij in je Range Rover. Een bestuurslid van De Reiger naast je. Een envelop.

Ik was er. Ik heb alles vastgelegd. Drie voorbeelden zitten hierbij. Er zijn er meer.

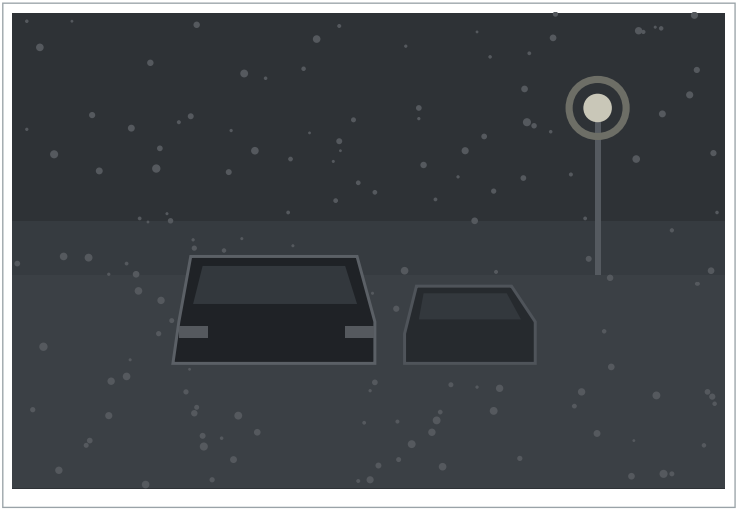
Wat zou het bestuur ervan vinden, drie weken voor de stemming? En De Marrenkoerier? En je bank?

Twintigduizend euro. Gebruikte biljetten.

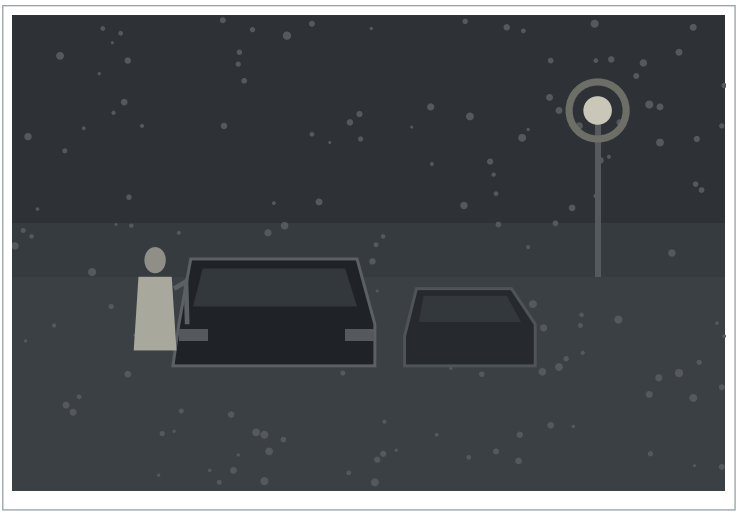
Ben je akkoord, zet dan vóór zaterdag 6 december op de site van De Marrenkoerier bij Lytse Berjochten:
Reiger gevonden. H.
Dan hoor je waar en wanneer.

Geen politie. Een gemaal slaapt nooit.

Bijlage 1.2 tot en met 1.4 · De drie prints. Afmeting circa 15 x 10 cm op gewoon kantoorpapier. Weergegeven op ware verhouding.

Bijlage 1.2 · print 1 uit brief 1 (op gewoon papier, laserprint)

Bijlage 1.3 · print 2 uit brief 1 (op gewoon papier, laserprint)